

Pedagogika – otázky k závěrečné zkoušce

Pedagogické studium

(pedagog volného času, vychovatel, učitel odborného výcviku, učitel praktického vyučování a odborného výcviku, učitel uměleckých odborných předmětů se zaměřením na VV, učitel uměleckých odborných předmětů se zaměřením na HV, učitel praktického vyučování zdravotnických oborů)

1. Vědní obor pedagogika. Historický vývoj pedagogiky jako vědy. Předmět, funkce a prameny pedagogiky. Význam pedagogiky.
2. Systém pedagogických disciplín. Vztah pedagogiky k ostatním vědám.
3. Vztah pedagogické teorie a pedagogické praxe.
4. Formativní procesy lidského jedince (dědičnost, prostředí, výchova).
5. Definice výchovy a atributy výchovy.
6. Výchovný proces. Činitelé výchovného procesu a jejich vztahy.
7. Etapy a fáze výchovného procesu.
8. Efektivita výchovného procesu. Kritéria pedagogické efektivity.
9. Výchovné zásady a jejich význam ve výchovném procesu.
10. Výchovný cíl a nutnost stanovení výchovných cílů.
11. Funkce cílů výchovy.
12. Třídění a klasifikace výchovných cílů.
13. Struktura cílů výchovy. Názory na současné cíle výchovy. Konkretizace výchovných cílů.
14. Složky výchovy (rozumová, mravní, pracovní, estetická, tělesná).
15. Život, dílo a pedagogický odkaz J. A. Komenského.
16. Osobnost učitele střední odborné školy / vychovatele / pedagoga volného času (požadavky na osobnost učitele / vychovatele / pedagoga volného času, význam a postavení).
17. Školský systém v České republice. Základní školské dokumenty pro střední školství / školská výchovná zařízení / školská zařízení pro zájmové vzdělávání.
18. Klima školy / školského zařízení.
19. Management jako řídicí proces (regulace a řízení v podmínkách školy / školského zařízení).
20. Význam motivace v řídicí práci. Návrh struktury motivačního programu školy / školského zařízení. Demotivátory ve škole / školském zařízení.

Literatura a prameny ke studiu

Základní literatura

- GRECMANOVÁ, H., HOLOUŠOVÁ, D. *Pedagogika*. Olomouc: Pedagogická fakulta, 2006.
- KANTOROVÁ, J. aj. *Vybrané kapitoly z obecné pedagogiky I*. Olomouc: Hanex, 2008. ISBN 978-80-7409-024-0.
- KANTOROVÁ, J. aj. *Vybrané kapitoly z obecné pedagogiky II*. Olomouc: Hanex, 2010. ISBN 978-80-7409-030-1.

Doporučená literatura

- ČADSKÁ, M., ŠTVERÁK, V. *Stručný průvodce dějinami pedagogiky*. Praha: Karolinum, 1999.
- JŮVA, V. *Úvod do pedagogiky*. Brno: Paido, 1994.
- Kolektiv autorů Katedry pedagogiky PdF OU. *Pedagogika I*. Ostrava: OU, 1993.
- Kolektiv autorů Katedry pedagogiky PdF OU. *Pedagogika II*. Ostrava: OU, 1993.
- Kolektiv autorů Katedry pedagogiky PdF OU. *Pedagogika III*. Ostrava: OU, 1996.

Kolektiv autorů Katedry pedagogiky PdF OU. *Pedagogika IV*. Ostrava: OU, 1996.
KREJČÍ, V. *Obecné základy pedagogiky*. Ostrava: PdF OU, 1991.
PRŮCHA, J. *Přehled pedagogiky*. Praha: Portál, 2000.
PRŮCHA, J. *Učitel*. Praha: Portál, 2002.
PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, 1995.
ŠTVERÁK, V. *Obecná a srovnávací pedagogika*. Praha: Karolinum, 1999.
VORLÍČEK, Ch. *Úvod do pedagogiky*. Jinočany: Nakladatelství H&H, 2000.

Kontaktní osoba

PhDr. Jana Kantorová, Ph.D.
Ústav pedagogiky a sociálních studií PdF UP
E-mail: jana.kantorova@upol.cz
Tel.: 585 635 167